

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra - - - I kor. Egy hóra - I kor. 50 fill.
Negyedévre - - 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Hármas háboru lesz.

Debreczen, nov. 27.

Egészen tisztán látszik immár, hogy Aehrenthal külügyminiszter úgy szólván az egész Európát ránk uszította az annexiós kalanddal. Többé nem ártathatjuk magunkat azzal, hogy hiszen csak Szerbiával s Montenegróval állunk szemben, amelyekkel könnyedén elbánunk. Az ifju török rezsim, amelynek pozícióját az anneksziós megaláztatás s Bulgária királysággá való kikiáltása megrendítették, öngyilkosságot követne el, ha tétlenül nézné Szerbia és Montenegró vergődését akkor, mikor Anglia s Oroszország is a háta mögött áll.

Amilyen joggal bizhatnak a szerbek s montenegróiak, hogy megveretésük esetén Európa nem engedi őket a monarchia által leigáztatni, abban bizhatnak a törökök is. Ha tehát igaz az, hogy az első bandacsatát már megvívta odalent a szerb határon, akkor háboruba fogunk keveredni Törökországgal is.

Nevelésesnek, sőt kárhózasnak tartjuk, hogy a közös kormány még ma is a legbornirtabban cáfolja a há-

borus híreket. Mennyivel becsületesebb s hasznosabb lenne, ha nyíltan feltárnák a helyzetet, hogy minden polgár elkészülhessen az elkövetkezőkre s megtehesse előkészületeit. Ha ma holnap mozgósítanak, az a néhány óra, amely a tartalékosok rendelkezésére áll, még arra is alig elég, hogy elbucszhassanak családjuktól. — Minden munkájukat, ügyes-bajos dolgukat félbe kell szakítaniok, ami a legtöbb esetben valóságos csapás. A titkolózás ugy sem használ semmit, láttuk ezt a tegnapi budapesti tőzsdei pánik alkalmából is.

A háborus hírekre 6—10 koronával, sőt még többel is estek a papírok egy félóra alatt s amikor megjelent a tőzsdén a békegalamb, hozva Wekerle üzenetét, amely szerint nincsen semmi baj: az értékek alig egy koronával, a legtöbb még ennyivel sem tudott javulni.

Egész valónkat megbénítja egy kínos, keserves, apathikus érzés. A háboru gondolatával a magyar nemzet nem tud, de nem is akar megbarkozni. Elég nyomorban és szenvedésben volt és van részünk, ezt egy esetleges téli hadjárat borzalmaival

fokozni a közös kormány részéről valóságos lelketlenség volna. Az osztrák diplomácia hibáiért, Aehrenthal ur baklövéséiért Magyarország nem hajlandó sem vért, sem vagyont áldozni.

Üdvözlük a császárt.

A miniszterelnök javaslatát elfogadták.

A képviselőház ülése.

Ma egyszerre a többség indult neki a költségvetési kvótának. Két független párti képviselő is beszélt, az egyik Matzky Emil szűzbeszédet produkált. Jó vidékies zamatu szónoklatát jókedvű tetszéssel fogadta pártja.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Nyomban tíz órakor rátértek a költségvetés vitájára.

A délelőtti ülés.

Sziklai Ottó: A nemzetiségi kérdéssel foglalkozik. Beismeri, hogy a román bankok adnak kölcsönt a népnek, nem is zaklatják azt választásig, de mikor választásra kerül a sor, torkára teszik a kést. Így birnak mandátumot szerezni. A kormány nem is sejt, hogy a nemzetiségi vidékeken a maroknyi magyarságnak milyen kétségbeesett küzdelmet kell vívnia. A költségvetést elfogadja.

A halálról.

— Ahogy az ember elmúlik. —

Alig van dolog, a miről olyan téves fogalmaik volnának az embereknek, mint erről a dologról, amely előbb utóbb biztosan utólr valamennyiünket: a halálról. Mert noha vannak elegenden, akik ép ésszel és tiszta öntudattal válnak meg az élettől és költöznek a létből a nemlétebe, de tapasztalataikat azok nem mondták el nekünk és e téren épp oly sötétségben tapogatózunk ma is, mint évszázadokkal ennek e. ötte. Hiszen már megmondta Epikurus: Ha mi vagyunk, akkor ott nincs a halál, és a halál jelenlétében megszűnik az élet.

A haldokló, a mikor tiszta elmével átköltözik egy más hazába, akkor inkább a multban, mint a jelenben él, és látszólagos nyugalma inkább teljes apátia. Akárhány ember előre megjósolja halála napját és idejét és ilyenkor a haláltól való félelem olyan hatalmas érzés benne, hogy pusztán a félelem is halálhozó lehet. Hogy ez nemcsak mese, hanem valóság is, azt a különféle időben megjelenő fehér asszony is bizonyítja, amely

rendesen a fejedelmi családok köréből szedi áldozatait.

Egy porosz király csakugyan a fehér asszonytól való félelmében halt meg. Első Frigyes porosz király neje, Lujza, vallásos őrjengése miatt állandó fölügyelet alatt állott. Egy napon lengő hajjal, fehér éjjeli ruhában keresztül szaladt a kastélyon, egyenesen a beteg király szobájába elé ment, a ki karosszékében szunynyadt. Mikor szendergéséből fölébradt és a fehér asszonyt megpillantotta, annyira megijedt, hogy elvesztette eszméletét és néhány nap múlva meghalt.

Az egyházi szertartás is nagyon megnehezíti az élettől való búcsút mert a halálra való előkészítés mindig nagy izgalommal jár. A keresztény rendek köztött még ma is az a szokás, ha egyik papjuk halála közeleg, még az ágyról is leemelik, kemény fekvőhelyre teszik, hogy a halál gondolatával kibékítsék.

A mit Cuvier tudós megtett, hogy élete utolsó pillanataiban is leste ütőerét és pontosan jegyezte, mit érez, bár nagyon fontos, de az is csak addig tartott, míg teljes öntudatnál volt és a halál bejövését csak akkor kezdődik, a mikor

az öntudatot a haldokló elveszti. XIV. Lajosnak utolsó szavai is ezek voltak: Soha nem hittem volna, hogy meghalni ilyen könnyű dolog.

A legtöbb betegség után a halál közvetlenül oka a szív benuvása. A vérkeringés megfordul, szénsavat lehel be a haldokló és amikor a szénsavat kilehelni már-már nem tudja, beáll a halál. Ha a halál torkában levő csodálatos módon megmenekül, akkor nem gőz csodálkozni azon, hogy szerettei között milyen kétségbeesést talál, holott az ő érzései nem voltak kellemetlenek. A haláltusából nem érez semmit, és ha igen, olyan teljesen bizonytalan, a lelket és testet eltöltő zsibbadást. A haláltól való félelem szörnyű, csak maga a halál nem. A villámcsapás, a hirtelen ölt golyó, valamely robbanás olyan hamar végez az emberrel, hogy még csak rá sem ér az agy öntudatra ébredni. Ha azok benyomásait halljuk, akik a halál torkából szabadultak, például vízbe fuló, vagy akasztott ember mondja el érzéseit, akkor azt halljuk, hogy az életbe visszatérni nehezebb volt, mint belőle eltávozni. Az orvosi jelentések, amelyek a

HRABÉCY fióküzlete megnyilt Csapó-u. 28.

Madrusan Gusztáv horvátul beszél a javaslat ellen.

Bredicianu Coriolan személyes kérdésben szól föl. Sziklai a románok vezéréit a haza ellenségeinek nevezte. Ezt az inszindációt viassantastja. Sziklai különben nem illetékes arra, hogy a románokról véleményt mondjon.

Matzky Emil: A költségvetést elfogadják, mert meggyőződött arról, hogy rovatalban reális adatok fordulnak elő s bizalommal is viseltetik a kormánnyal szemben.

Elnök: Következik? (Derűtség.)

Főkiáltások: Megálljunk, még nem fejezte be. Most kezdte! (Zajos, derűtség.)

Matzky Emil: Még nem fejeztem be. (Zajos derűtség.) A megyei tisztviselők érdemeit méltatja.

Báró Thorotzkay Viktor: A költségvetés nem felel meg a magyar nép adózó képességének, tehát azt nem fogadja el Szól. arról, hogy nekünk küpolitikánk nincs, mert Magyarország számára Ausztria és az osztrák császár csinál külpolitikát. Ennek következtése az annexió, melyre nekünk semmi szükségünk sem volt.

Csepány Géza: Nagyzási hőbort!

Báró Thorotzkay Viktor: Kár nekünk kalandozni, van elég szép országunk s akadt itt is elég tenni való.

Molnár Jenő: Ezt az országot kell meghódítani!

Báró Thorotzkay Viktor: Számítatlan feladatunk van, különösen közgazdasági téren. Le kell szállítani a kisbirtokos földadóját. Az adóval csak azokat sujtják, akik itt szerzik jövedelmüket, de nem akarnak magyar honosok lenni. Száz és száz ilyen család töltöszdik Magyarországon. Ott van a milliomos Hagganmacher család, a dugazdag Dreher familia és még sokan. Ezekre fordítsa a pénzügyminiszter gondját. A nemzetiségi kérdéssel foglalkozik s kifejti, hogy itt a mérsékelt fel fogás híve s Mocsáry Lajos tanítványa.

Fenyvesi Soma: Akkor rossz uton jár

Báró Ikorotzkay Viktor: Az együtt

működés és egyetértés híve. A belügyminiszteriumban nemzetiségi osztályt kellene felállítani.

Mazuranics Boroszláv horvátul beszél.

Többek felszólalása után a Ház a költségvetést általánosságban elfogadta. Elnök ezután szünetet rendelt el; majd rátérnek a költségvetés részletes tárgyalására. Az udvartartás költségénél Nagy György szólalt föl s nem szavazta meg a civillistát. Elnök háromnegyed kettőtől négyig felfüggeszti az ülést.

Délutáni ülés.

Négy órakor pontban Návay elnök megnyitja az ülést.

Az egyes tételek tárgyalásánál Nagy György, Molnár Jenő, Bozóky Árpád, Supiló s még több horvát képviselő szólalt föl. A tételeket egyenként mégis elfogadják. A rendelkezési alap tárgyalásánál incidens is történt. Supiló a következőket mondta:

— Nem akarom, hogy a tolvajok zsebét tömjék még.

— Micsoda kucséber tempó ez?! — szolt Ugron Gábor.

A császár üdvözlése.

A tételek elfogadása után Návay bemutatja a Háznak a hercegprímásnak az istentiszteletre szóló meghívását, majd Wekerle emelkedik szólásra, megemlékezik arról a nemes viszonyról, amely a nemzet és a király között fennáll. Arra kéri a Házat, hogy jegyzőkönyvben emlíkezzenek meg a király hatvanéves uralkodásának jubileumáról. Nagy György volt az első felszólaló.

— Semmi közünk ahhoz — mondta — hogy az osztrák császár milyen jubileumot ül. Titakozik a jegyzőkönyvvétél és az üdvözlés ellen. A balpárt és néhány függetlenségi képviselőn kívül a Ház Wekerle javaslatát elfogadta.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

Az ülés nyolc órakor ért véget.

1000 korona irodai átalány, alügyész 2000 korona fizetés, 400 korona lakbér, első aljegyző 2600 korona fizetés, 400 korona lakbér, másodaljegyző 2400 korona fizetés, 400 korona lakbér, harmad, negyed-aljegyző 2200 korona fizetés, 400 korona lakbér, két árvaszki ülnök 2800 korona fizetés, 500 korona lakbér, 800 korona működési pótlék, közgyám 2200 korona fizetés, 400 korona lakbér, mátai biztos 1600 korona fizetés, természetbeni lakás, 600 kor. lőtartási átalány, házipénztárnok 2800 korona fizetés, 500 kor. koronalakbér, gyámpánziárnok 2200 kor. fizetés, 500 korona lakbér, adópénzárnok 2400 korona fizetés, 500 korona lakbér.

Hasonlóképp választással töltik be a kezelő személyzet létszámában választással életfogytiglan betöltve levő állások közül azokat, melyek a tisztújítás folyamán más állásokra való megválasztás által esetleg megüresednek.

A főispán a kellő okmányokkal felszerelt pályázati kérvények beadásának határnapját december hó 12-ben, délután 5 órai terminussal állapította meg.

A császárjubileum és a főrendek.

Elmennek az istentiszteletre.

A főrendiház ma délben már hozzájárult Wekerle Sándor miniszterelnöknek a december 2 ünnepelésére vonatkozó előterjesztéshez.

A főrendiház ülésén Dassewffy elnök meghívta főrendeket a december 2-iki istentiszteletre a koronázási templomba, majd Wekerle a következőket terjesztette elő:

Wekerle Sándor miniszterelnök: Nagyméltóságú elnök ur, méltóságos főrendek! Méltóztassanak megengedni, hogy az elnök ur ó nagyméltósága előterjesztésével kapcsoltban fölemlíthessem azt, hogy a nemzet és királya közti félreértés szomorú korszakára esik Felséges Urunk trónralépésének és uralkodásának kezdete, de hogy ennek hosszú folyamata alatt megerősödtek alkotmányos erületünk s parlamentaris életünk, ez alatt rakattak le újabból nemzeti fejlődésünk alapjai. Méltó azért, hogy hálával emlékezzünk meg a Gondviselésnek arról a ritka kegyelméről, hogy oly hosszú életet és uralkodást engedett Felséges Urunknak és hogy ez alkalommal legmélyebb tiszteletünket, hódolatteljes szerencsekívánatainknak jegyzőkönyvileg is kifejezést adva az a benső érzés töltson el mindannyiunkat, hogy soká éltesse, soká tarssa meg trónunkon a magyar nemzet igaz örömére Felséges Urunkat a mindenható. (Élénk éljenzés)

A főrendiház bensőleg érzett hódolattal járult a miniszterelnök indítványához.

— Ujelőfizetőink is ingyen kapják nagy ozimtárral ellátott naptárunkat.

martiniki földrengésről szólnak, azt bizonyítják, hogy az ott elhalt szerencsétlen emberek is minden fájdalom nélkül, egy perc alatt váltak el az élettől. Heine zürichi tanár, aki egy turistakirándulás alkalmával magas hegyről lezuhant, de megmeaeekült, egészen pontosan emlékszik, hogy zuhanása közben érezte, hogy élete utolsó pillanatát éli és ebben a válságos percben elvonult lelki szeme előtt egész multja. Nem érzett semmi félelmet, semmi fájdalmat, csak utóbb, amikor már biztos helyen tudta magát. Vannak viszont olyanok, akik eszméletüket elvesztik és önkivületi állapotban álmodják végig egész életüket.

Akárhány eset van, hogy súlyos betegek közvetlen a halál előtti néhány órában sokkal jobban érzik magukat. Főleg a különféle belső betegségekre áll ez az eset. A tüdőgyulladás, vagy has- és mellhártyalobbaál. A környezet remélnek kezd és néhány órai jólét után a betegség teljesen megfordul és a haláltusa vessi kezdetét. Boldogok azok, akik mintegy álmodva, vagy alva mennek a túlvilágba. Azok nem szenvednek. Ez az állapot az euthanasia, amit a régi népek is ismertek és dicőitettek. Ez az öreg-séggel járó természetes átmenet a létből a nemlébe.

Kereskedők és Iparosok

December 17-én lesz a városi tisztújítás.

A főispán kiírta a pályázatokat.

A régi szervezet alapján.

Ma írta ki a pályázatot a választásra kerülő városi tisztviselői állásokra Weszprémy Zoltán főispán. A pályázat a régi szervezeti szabályzat alapján van kiírva, mert, mint ismeretes, az új szervezeti szabályzatot még nem hagyta jóvá a miniszter. Mindennek dacára azonban a következő hat éves ciklusban nem a régi fizetést fogják élvezni a tisztviselők, hanem az új szabályzatban megállapított magasabb javadalmazást, mert akármikor is fog leérkezni a miniszteri jóvábagyás, az új fizetést visszamenőleg, 1909 január 1-től fogják megkapni.

A választás utján betöltésre kerülő állások a következők:

Polgármesteri állás 7000 korona fizetés, 1000 korona lakbér, 1000 korona személyi pótlék. Főjegyző 4400 korona fizetés, 800 korona lakbér, hét tanácsnok 4000 korona fizetés, 600 korona lakbér, főügyész 4000 kor. fizetés, 600 kor. lakbér,

figyelmét felhívom hirdetésemre a midőn villanyerőre berendezett gépreselő vágó és köszörűde műhelyemet ajánlom a legelőkeltebb munkák gyors és jutányos kiszolgálásáért. Tisztelettel Csukás Lajos Debrecen Veselényi tér régi mázsaház.

A há

Mozgó

Készülőd

A hábcáfolatok, napra kibocsannexió, szá készülődésbe háboruba f

Osibull

Budapgei lapok H dapesti hadi nyilatkozott bén állunk, rülhetetlen hogy háboru váradi erőc Tudósító ill

jelent, hog mondott.

Bécs,

lennek meg semmiféle h egyetlen szá létszámra, a pokban nem hanem még egész csend ezrednek ea legmagasab tet század tesznek ki Boszniába, van, hogy egy egy szá sának hire.

Antiv

itt török zá előju hajó jén két üte tottak ki. A ság vette k rületet és s parthoz.

Berlin

jelentí Kon cini osztrá látogatása következtéb Bécsből ka abban rejli telennek je ez ország t mal szembe folytán val ország java sághoz fog egyébként van, mert

Szö

A háboru küszöbén.

Mozgósítás mindenfele.

Készülődés Törökország ellen.

A háboru előhírnökei a folytonos cáfolatok, melyeket a kormány napról napra kibocsát. Im már világos, hogy az annexió, száz meg száz milliót tevő hadi készülődésbe, esetleg milliárdokat emésztő háboruba fog kerülni. Ime a mai nap hírei:

Czibulka hadtestparancsnok nyilatkozata.

Budapest, november 27. Egyes reggeli lapok híre szerint báró Czibulka budapesti hadtestparancsnok tisztelt előtt nyilatkozott volna, hogy háboru küszöbén állunk, hogy az összeütközés elkerülhetetlen és hogy sajnálattal látja, hogy háboru esetén nem lehet a péterváradit erődöt élelmezni. A Budapesti Tudósító illetékesnek mondott helyről azt jelenti, hogy Czibulka egy szót sem mondott.

Mozgósítási hírek.

Bécs, november 27. Egyre-másra je lennek meg a cáfolatok, hogy nincsen semmiféle háborus készülődés és hogy egyetlen századot sem emeltek most hadi létszáma, a tény az, hogy az utóbbi napokban nem történt semmiféle intézkedés, hanem még az annexió kimondása előtt egész csendben intézkedtek, hogy minden ezrednek egy egy századát egészítsék ki a legmagasabb létszáma. Ezek a kiegészített századok összesen 102,000 embert tesznek ki és ezeket részben már levitték Boszniába, részben most viszik és innen van, hogy majd innen, majd onnan jön egy egy század behívásának és elszállításának híre.

Antivari, november 27. Tegnapelőtt itt török zászló alatt egy kétes provenien- ciájú hajó kötött ki, melyből éjnek idején két üteg nagy partvédő ágyut szállítottak ki. A kiszállítás ideje alatt katonaság vette körül a kikötő előtti egész területet és senkit sem bocsátott közel a parthoz.

Török háboru

Berlin, november 27. A „Voss Ztg.” jelenti Konstantinápolyból: gróf Pallavicini osztrák magyar nagykövetei tegnapi látogatása a nagyvezérnél, új utasítások következtében, melyeket a nagykövet Bécsből kapott, elmaradt. Az oka ennek abban rejlik, hogy a török kormány képviselőinek jelentette ki magát arra, hogy az ország törvényeinek a népmozgalmal szemben érvényt szerezzen. Ennek folytán valószínű, hogy Ausztria-Magyarország javaslataival az ifjú-török bizottsághoz fog fordulni. A kérdés súlypontja egyébként nem is itt, hanem Londonban van, mert Törökországot a bojkott kéré-

désében onnan befolyásolják. Az agitáció hatására vonatkozólag jellemző, hogy komoly körökben fontolóra vették és fejtegetik annak a lehetőségét, hogy Ausztria-Magyarország fogja a háborut Törökország ellen megindítani. Nyilvánvaló, hogy ezt szeretnék legjobban bizonyos török körök, melyek Anglia támogatására számítanak.

Oroszok a szerb hadseregben.

Belgrád, november 27. Lipovác szerb származású orosz tábornok Belgrádba érkezett, hogy háboru esetén a szerb hadseregben harcoljon. Az orosz tábornok úgy nyilatkozott, hogy Oroszországban mozgalom indult meg önkéntes csapatok szervezésére, amelyek csatlakozni fognak a szerb hadsereghez.

Letartóztatott debreceni házaspár

Feldmann Jenő hamis bukása.

Százezer koronás osalás.

Nagy föltűnést keltett Debreczenben, hogy egy közismert kereskedő, Feldmann Jenő és annak neje a debreczeni királyi ügyészség rendeletére letartóztatották. A helyi lapokban néhány nappal ezelőtt megjelent egy hír, amely tudatta, hogy Feldmann C. és Társa, az ismert Simonffy-utcai rövidáru nagykereskedő cég ellen a debreczeni királyi törvényszék csődöt rendelt el. Most rövid néhány nap múlva azt jelentjük a közönségnek, hogy a Feldmann C. és társa cég tulajdonosait, Feldmann Jenőt és feleségét Feldmann Cilit, a debreczeni rendőrség több fővárosi nagykereskedő cég feljelentésére ma délben letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte. A szenzációs letartóztatásról tudósítónk a következőket jelenti.

Vagyon grundolás bukással.

Debreczenben közismert cég volt a Feldmann Jenő kézműáru cég, amely 1901-ben fizetésképtelen lett. A cég tulajdonosa Feldmann Jenő azonban olyan ügyesen csinálta a maga kis üzleteit, hogy körülbelül 50 ezer koronát megteremtett magának a bukás után.

Ebből a pénzből Feldmann még ebben az évben új üzletet nyitott, amelyet most már testvére Feldmann Márton és felesége Feldmann Cili nevére jegyeztetett és Feldmann C. és társa név alatt szerepelt. Az üzletet ügyes manipulációkkal, a hitelezők ravasz kihasználásával annyira vitték, hogy két külön fiók-üzlettel gyarapodott. Amikor aztán látták, hogy itt a kedvező alkalom az újabb bukáshoz, megtették a lépéseket, hogy a hamis bukást keresztül vigyék. Ez év április havától kezdve az összes budapesti nagykereskedő cégeknél óriási bevásárlásokat vittek véghez. Az árukat váltókra, hat havi hitellel rendelték.

Szeptemberben aztán, a váltók lejá-

rata előtt, noha az üzlet jó forgalmu volt, fizetésképtelenséget jelentettek be. De, hogy ez alatt az idő alatt is harcoshas- sanak, egyezkedést jelentettek be. Mikor pedig a hitelezők hajlandók lettek volna egyezkedni, azt visszautasították.

Közben egyik üzletüket eladták Ferenczy Józsefnek és nejeinek 12800 koronáért. Ferenczyék néhány ezer korona készpénzt s több váltót adtak át Feldmann Jenőnek, aki a cég tejjhatalmu vezetője volt. Feldmann a váltókat a közgazdasági bankban értékesítette s ezzel az összeggel is megkárosította a hitelezőket.

Letartóztatják Feldmannékat.

A budapesti hitelezőknek valahogy tudomására jutott, hogy Feldmann Jenő és felesége szeptember és október hónap folyamán tízezer koronákra menő árukat adtak el Nyiregyházán, Bősörményben és Nagyváradon. A hitelezők erre megbízták dr. Vándor Mihály budapesti ügyvédet, hogy a bűnügyi eljárást tevé- nyen folytatva Feldmannék ellen. Dr. Vándor Mihály a nyomozást személyesen végezte s Nyiregyházán, Nagyváradon és Bősörményben több mint tizenkét mázsa portékát talált.

E felfedezésre ma reggel Debreczenbe jött, ahol jelentést tett a királyi ügyészségnek és a rendőrségnek. A királyi ügyészség nyomban elrendelte itt Debreczenben a házkutatást, amelyet ma délelőtt fogantatottak Feldmannék lakásán. A házkutatás alkalmával 6-7000 kor. értékű fehérneműt és sok fontos okmányt találtak meg Feldmannéknál, akiket a vizsgálatot vezető Mile Pál rendőrfogalmazó ma délben fél 12 órakor letartóztatott.

Ugy Feldmann, mint felesége megtörve vette tudomásul a fogalmazó végzését. Miudkettőt még ma átkísérték a királyi ügyészség fogságába.

A dr. Vándor Mihály ügyvéd által képviselt fővárosi kereskedők kára a csőd- ügyből kifolyólag meghaladja a 100 ezer koronát.

Elsülyedt uszályhajó.

Három ember hullámsírban.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap este a Tiszán. Rudolfsnád alatt a Grossmann és Freund újvidéki cégnek 5. számú uszályhajója hirtelen elsülyedt s a hajón volt négy ember közül csak egynek sikerült a partra kiuszoni. Két férfi és egy nő a Tiszában leltek halálát.

A Grossmann és Freund újvidéki cégnek „Aladár” nevű vontató gőzösi este felé érkezett meg két uszályhajóval a Tisza-torkolathoz Krosztinbóly, ahonnan terméskövet szállítottak a kőbányából a dunai párhuzamos művekhez. A Tisza-torkolatnál a gőzhajó az 5. számú uszályhajót eleresztette s az annak rendje és módja szerint ki is kötött, míg a másik hajóval a gőzös Titelbe igyekezett.

A kikötött uszályhajón négy ember

Szőrme

boák és kabátok minden kivitelben legolesőbban kaphatók Szűcs üzletben, Szent-Anna-utcza 1. szám. Javítások elfogadtnak.

volt: Bótz Adám kormányos. Schujda Antal, Bauer Konrád apatini hajósok és Mateisz Antalné, aki a hajósoknak főzött. A négy ember este hat óra tájban éppen a vacsoránál ült. Amidőn észrevették, hogy a hajó kezd vízzel megtelni.

Egy darabig nagy fejtelenség volt, majd a hajó fedélzetére szaladtak, hogy a mentőcsónakot eloldják, időközben azonban a víz oly nagy erővel tört be a hajóba, hogy az süllyedni kezdett. Míg a többiek ide oda kapkodtak, addig Bótz Adám, látva a közeli veszélyt, a vízbe dobta magát s óriási erőfeszítéssel sikerült neki partra jutni, amikor a hajó már mindenestül elsüllyedt. Vele a két férfi és a nő, akik így odavesztek.

A megmenekült ember azon sárosan és vízesen jelentést tett a szerencsétlenségről a rudolfsgrádi előljárásának, a mely nyomban megejtette a vizsgálatot. A szerencsétlenség hírére Lowieser Imre főszolgabíró is kiment a veszedelem szín helyére, azonban nem lehetett pontosan megállapítani a katasztrófa okát, sem pedig azt, hogy tényleg valakit mulasztás. Valószínűnek tartják, hogy a hajó utközben léket kapott s ezt csak akkor vették észre, amikor már nem lehetett a bajon segíteni.

A Grossmann és Freund-cég gőzöskét és mentőeszközöket küldött a szerencsétlenség helyére, ahol megpróbálják előbb az egész hajót kiemelni s amennyiben ez nem sikerülne, dinamittal fogják az elsüllyedt hajót szétrobbantani, hogy ne képezzen forgalmi akadályt.

Nagy hagyaték a debreczeni kollégiumnak.

Egy milliós ügyvéd végrendelete.

Jótevény cölra adta a vagyonát.

A fővárosban ma meghalt egy kiváló emberbarát. Gelléri Szabó János ügyvéd, akinek neve bizonynyal felejthetetlen lesz azok előtt, akiknek segélyezésére hatalmas vagyonát felosztotta. Gelléri Szabó János több mint két millió korona vagyont hagyott hátra s annak kétharmad részét végrendeletileg jótevény cölra adta.

Humánus célokat szolgáló egyesületek, kórházak és iskolák között oszlik föl ez a vagyon. Ennek az eddig sohasem szereplő fővárosi ügyvédnek neve, most felejthetetlen lesz Debreczenben is. Az elhunyt milliós ugyanis vagyonának egy jelentékeny részét, végrendeletben a debreczeni, pápai és csurgói református kollégium javára osztotta föl.

A legtöbb jutott állítólag a debreczeni kollégiumnak. Hogy mennyit tesz ki ez az összeg az majd csak a végrendelet felbontása után fog kiténni.

Asszonyregiment.

*

Ritka látványosságban lesz része a jövő napok egyikén London kíváncsi népeinek. Egy lovas asszonyregiment vonul végig az utcáin, vörös dolmányban, kék szoknyában, forró földövi kalapban. A csapat tagjai hivatalos harctéri betegápolók s London egyik kórházát fogják meglátogatni, hogy tanulmányaikat gyarapítsák.

A londoni asszonyhadsergre a figyelmet mostanában Pelissier asszony indítványa irányította. Ez a buzgó feminista ugyanis azzal a javaslattal akarta a nőmozgalmak ellenségeit legfőbb argumentumoktól megfosztani s egyben az emancipáció kérdését véglegesen megoldani, hogy a nők is teljesítsenek katonai szolgálatot s cserébe kapják meg a követelt politikai jogokat.

A feministák barátai között vannak sokan, a kik ezt a tervet lehetőknek ítélik s akadt külföldi újságíró, a ki ezzel kapcsolatban mintegy az eszme realitásának bizonyosságául, a fennemlített asszonycsapatra hivatkozott.

Mindenesetre érdekes összevetni Pelissier asszony tervét s eszméjének a londoni asszonycsapat létezésével megvalósított részét.

Asszonyok tényleges katonai szolgálatban, — elképzelni is mulatságos ezt a groteszk ötletet. Valami jókedvű szövegíró pompás operettet írhatna Pelissier asszony eszméjéből. Nem is érdemes elene szögezni azokat a komoly pszichofizikai okokat, amelyek a foglalkozások természetes kiválasztásának első okai, csak azt kell meggondolnunk, hogy társadalmunk jelenlegi erkölcsi és gazdasági rendje s ennek egész fejlődési iránya elment mond az ilyen kalandos, amazon utáni kísérletnek.

Baker ur, a londoni szoknyás csapat kapitánya egy interjuban kijelentette, hogy csapata vetélkedik a legjobb férficsapatokkal s hogy a mostani harcias hírek nyomán százan meg száza jelentkeztek nála harctéri szolgálatra.

S bár a betegápolás, még a harctéren is, nőhöz illő foglalkozás, az a mód, a hogyan az asszonyregiment teszi, — katonai ruhájával, diszszemléivel, lovas felvonulásaival — bántó jelenség. Csak disharmonikus lelkek vállalkozhatnak ilyen céltalan hadijátékra, csak bomlott lelkű nők vágyódhatnak a harctérré úgy, ahogyan ezek teszik. Hát még mennyivel lehetetlenebb elgondolni is, hogy a tulajdonképpen katonai mesterségre nőket is alkalmazzanak.

Sokkal ajánlatosabb lenne, ha a feministák az örök béke idejére halasztanák a teljes politikai egyenjogúsítás követelését. Akkor legalább a most fölvetett nehézség problema elesnék.

SZÍNHÁZ.

Folyó szám: 59.

C) bérlet.

Debreczen, szombaton, 1908 évi november hó 28 án:

DOLLARKIRALYNO.

Operette.

Műsor:

Szombat, nov. 28. Viraszt a szerelem, vigjáték, C) bérlet.

— **A színházi iroda jelentése.** Vasárnap mint rendszeren két előadás tartatik. Délután 3 órakor a nagy sikert aratott énekes bohózat „Három pár cipő” kerül színpadra mérsékelt helyárral este pedig Madách örök becsü remekműve az *Ember tragédiája* kerül színpadra az ismert fényes kiállításban. Ez előadásban az egész személyzet foglalkoztatva van. A legközelebbi premierje a szintársulatnak *Kutya van a kertben* Featuan világhírű bohózata lesz, mely a legnehezebb feladatok egyikét rózza a személyzetre. Csökkirály nagy operettből a próbák megkezdődtek Mártonfalvy György karnagy vezetésével.

UJDONSÁGOK.

— **Osztrák nemesek a király előtt.**

Bécsből táviratozzák. Ma délben hétszáz osztrák nemes hódolatát fejezte ki ő felsége előtt. Lobkovitz Ferdinánd herceg beszédet intézett, amelyben esetelte az osztrák nemességnek a császár iránt érzett ragaszkodását. Ő felsége föltűnő szívelyességgel fogadta az osztrák arisztokratákat s válaszában megjegyezte, hogy az osztrák nemesség mindig méltó volt a nagy nevekhez.

— **Révész Imre irodalmi hagyatéka.** Révész Imre, a nagyevű volt református püspök irodalmi hagyatékának rendezésére egy bizottságot küldött ki a református egyház. A bizottság ma tartott ülésén Balogh István teológiai tanárt bizta meg a püspök irodalmi hagyatékának sajtó alá rendezésére. Az első kötet Kálvin élete címet fog viselni.

— **Pénzügyi bizottságok közgyűlése.** A Pénzügyi bizottság Országos Szövetsége holnap tartja meg Budapesten az új városházán közgyűlését. A közgyűlés napirendjén szerepel Tüdös János dr. debreczeni ügyvéd előadása a végrehajtási novelláról; rajta kívül Hoványi Géza dr. Nagyváradról az uzsora törvényjavaslatot, Szirmay dr. a homestead-javaslatot veszi bonckés alá. A közgyűlésre, amely iránt vidéki pénzügyi körökben igen nagy érdeklődés mutatkozik Debreczenből Zádor Lajos kir. tanácsoson a Szövetség alelnökén kívül többen is vesznek részt. Ezzel egyidejűleg és párhuzamosan Nácássy Andor, a nagyállói tanácsos pénztár igazgatója a szabócsés és hajdumegyei pénzügyi hivatalnokait is előértekezletre hívta össze, hogy Debreczen székhellyel egy megalakítandó hivatalnoki körzet előkészítése felől táncsozozzanak.

Mozi! Széchenyi kávéház. Ma este gazdag új műsor **Mozi!**

Becsületességének áldozata (megható) — A brahmi csodatette (rendkívül érdekes) — A házmaster és lakó (kacagató) — A nő próba ideje (bohózat) — Az apa büne (dráma) — A D.aboló feitalálása (színes) — A papucs szerencsése (mulattató)

Boruss Mihályné temetése
Óriási részvétet keltett városunkban Boruss Mihályné, ennek a fiatal, szép úri-asszonynak elhunyt. E hó 29-én délelőtt tizenegy órakor, vasárnap lesz a temetése Boruss Mihályné a Vigkedvű Mihály-utcai gyászházból. A gyászoló férj és a család különben az alább következő gyászjelentést adta ki: Összegyötört, megsebzett szívem fájdalmas érzetével hozom tudomására, hogy minden jóssággal megáldott, életem szenvedései, örömei egyedüli osztályrészese, rajongva szeretett édes feleségem Boruss Mihályné született Adamek Vilma, boldog házasságunk második évében, életének friss, 21 éves korában, az éjjel fél 11 órakor kinzó betegségének két heti gyöt-rése után csendes eszenderedéssel meg-tért a Mindenhatóhoz. Elszállt jölelkének földi részét 1908. november hó 29-én, délelőtt 11 órakor a római katolikus egy-házi szertartás szerint a római katolikus sarkertbe temetjük el a Vigkedvű Mihály utca 40. szám alatti gyászos emlékeztető lakásunkról. Az engesztelő szentmiseáldo-zat december hó elsején, reggel 9 órakor lesz a Szent-Anna-utcai templomban. Bár meleg, gondosan ápolt családi otthona helyett a hideg temetőben talált nyughe-lyet, mindazonáltal emlékezte élni fog közöttünk, akik közről ismertük őt és tudtuk, hogy mennyi szeretetet, kedvessé- get, ezidőséget rejtett magába kihűlt szíve. Debreczen, 1908. november 27. Nyugodása csendes, feltámadá a boldog legyen! Gyá- szoló férje: Boruss Mihály. Anyósa: özv. Boruss Mihályné. Szülei: Adamek János és neje Hirth Anna Testvérei: Ferencz, Irma. Paulik Józsefné szül. Adamek Teréz, Gizzi, Hermin, Léza.

Alapítvány külföldi utazásra.
Ma ítélte oda a református egyház ös- ztöndíj-osztó bizottsága a Nagy József-féle 1000 koronás külföldi utazási alapít- ványt. Három pályázó közül Veres István bihariószegi lelkész nyerte el az utazási ösztöndíjat.

Tűzkatasztrófa a tengeren. Londonból jelentik: A „Szardina” nevű hajó égésének százhuszonhárom emberélet esett áldozatul. A legény- ségből, csupa angol ember, huszon- egyen égtek el, vagy fuladtak a ten- gerbe. A többi elpusztult utas arab ember volt, akik Algirban és Máltában szálltak a hajóra.

A debreczeni adókirovés.
A város területére alakított egyenesadó- kivető bizottság ma, pénteken folytatja ülését s tárgyalás alá vette s megállapi- totta a kivetési lajstrom 3209 tételétől a 3298. tételig foglalt földbérlok kereseti adótételeit. A kivető bizottság szombaton folytatja, ülését s megállapítás alá kerülnek a kivetési lajstrom 3299 tételétől a 3387. tételéig foglalt földbérlok ke- reseti adótételeit.

Leányöskötő tanító. Nagyon megtetszett Kazdi Béla egeracsádi tani- tónak a kis Leitner Zseni, a gömbölyű, kreol arcú, gesztenyebarna hajú leány, akinek csak egyetlen szépséghibája volt, az, hogy a szája széles, de ezt Kazdi csak utóbb vette észre. Kazdi tehát, mert a Zseni szülei rituális szempontból meg- nem felelőnek tartották a viszonyt, fel- szöktette a szép Zsenit Budapestre, ahol a Hernád-utca 50. I. em. 2. szám alá mentek albér'te lakni és éltek boldo- gan, amíg Kazdi észre nem vette a Zseni szépséghibáit és haza nem utazott. A leány itt maradt a Hernád-utca 50 szám

alatt ahol nagyon busult, annál inkább busult, mert Leitnerék Egeracsádin tudni sem akartak felőle. Leitner Zseni néhány nappal ezelőtt eltűnt a Hernád-utca 50. szám alól, azóta nyoma veszett. A rend- őrség most azt keresi, öngyilkossá lett-e, vagy pedig leánykereskedők kezébe ke- rült. Kazdi Béla tanító pedig otthon Eger- acsádin erkölcsre és egyéb szépre és jóra tanítja a gyermekeket.

Reichmann Armin bányájá- ból részvénytársaság. Reichmann Ar- minnak, a debreczeni izraelita hitközség volt elnökének nagy kiterjedésű kőbá- nyája volt Tokaj vidékén. A bánya most egy részvénytársaság tulajdonába ment át.

Csendőrök és cigányok harca.
Marosvásárhelyről táviratozzák: A ma- rosvásárhelyi csendőrség a vidéki kisebb betörések tettesének nyomozása közben Marosvásárhely közelében ráakadt egy többtagu cigánybandára. Az őrsvezető megállásra szólította fel a cigányokat, mire ezek elmenekültek, és futá-uk köz- ben a csendőrökre revolverekből valósa- gos sortűzet adtak. Az egyik cigány a többiek menekülését fedezte és többször a csendőrökre lőtt. Erre a csendőrök is használták fegyverüket és Antal Gábor őrsvezető golyója egy cigányt szíven ta- lált. A menekülők közül kettőt elfogtak.

A banki iparvasut megindul.
Ma délelőtt történt meg a banki erdei vasut műtanrendőri bejárása, amelyen a kereskedelmi miniszterium részéről Ga- rády Sándor főfelügyelő volt jelen. A bizottság a vasutat rendben találta és meadta az engedélyt az üzem megkez- désére.

A gráci diákok a szerbekért.
Gráchól táviratozzák: Az itteni egvetem horvát és szerb ifjusága gyűlést tartott s határozati javaslatban üdvözölte a honfi- társakat Szerbiában, akik Ausztria jogta- lan erőszakoskodása miatt szenvednek. Az osztrák-magyar monarchia méltatlan esz- közköz nyul és a divide et impera régi módszerével szeretné megrendült állását megerősíteni. Ez az efemer nagyság az emberi jogok lábhal tiprásával akarja fenntartani szinlelt árnyékhatalmát. A gráci egvetem horvát és szerb ifjusága megvetéssel ítéli el a klerikális mozgal- mot, amelynél nincs nagyobb veszedelem és undorodással veti meg azokat, akik nem állották a horvát egvetemre is rásütni a klerikálizmus kárhuzatos bélyegét.

A V. H. O. Sz. gyűlése. A vi- déki hírlapírók országos szövetsége va- sárnap, november 29-én Szegeden igazga- tósági ülést tart. Az ülésen, melyen Szá- vay Gyula elnököl, a szövetség folyó ügyeit, segélyezéseket, tagfelvételeket, számadások felülvizsgálását stb. intézi el s megállapítja a szövetség működésének teli programját.

Összeesküvés az özvegy cárné ellen. Pétervárról jelentik: A No- voje Vremja jelenti Rigából 20 iki kelet- tel: Ponderi állomáson, mely Dvinsk és Rjjsima közt fekszik, a vonat beérkezése előtt egy gyanus embert fogtak el, aki erőlyes ellentállást fejtett ki elfogatásá- nál s egy rendőrhivatalnokot revolverrel balálosan megsebesített. Azt állítja, hogy Avotinnak hívják és lett származása. A Novoje Vremja azt hiszi, hogy az özvegy

cárné ellen irányuló merényletkísérlet 6. volt szó, ki ebben az időben utazott Ko- penhágából haza Alexovics Alexej nagy- herceg temetésére.

Vadásztársasági tagok figyel- mébe. A vasárnap, f. hó 29-én tartandó hajtóvadászat alkalmából a debreczeni helyi vasúttársaság a reggel 7 óra 20 perckor a Nagyerdőn induló vasutnál két külön kocsit tart fenn a vadásztársaság tagjai részére.

Takarékoskodó milliomos.
Newyorkból táviratozzák: Schwab Ká- roly, az acéltröszt elnöke, többszörös mil- liomos kijelentette, hogy nagy üzleti vesz- teségek miatt családjá körébe vissza fog vonulni. A család Newyorkból legközelebb a pennszilvániai Bethlehembe költözik; Schwab már a híres verseny-istállóját is eladta, továbbá egy newyorki házát, mely egymaga 30 millióba került. Takarékosko- dásának egyik jele, hogy a cselédségből ötven embert elbocsájtott.

Akik várnak a zsákmányra.
A Szolnok felől jövő vegyesvonatnak egyik árukocsiját ma hajnalban a Rákos rendező állomáson feltörték és megdéz- smálták. Ez igaz, sem nem érdekes, sem felemlítésre méltó, mert a máv. áruszállít- mányait mindig vagy leggyakrabban is- meretlen tettesek állandóan lopkodják, kü- löncsen az Angyalföld felől eső részen, ahol pedig az utvonat egészen a nyugati pályaudvarig, most már rendőrökkel való- sággal megrakták. Az érdekes ebben a betöréses lopásban az, hogy a betörők várták a vonatot, egyenesen ama bizo- nyos kocsi felé tartottak, mintha előre je- lezte volna náluk valaki, hogy ebben van értékesebb holmi, ide érdemes betörni. A pályaudvar személyzete látott három pa- rasztkülső embert, akik ott várakoztak. Azt hitték utasok és nem törődtek vele. Mikor a szolnoki vonat beérkezett, a há- rom ember kiment a pályatestre, az 1645. számú kocsi felmentek, annak ólomzárlját kinyitották és a kocsiból ki- emeltek egy nagy kosarat, amely értékes ruhaneműeket tartalmazott és báró Bohus Zsigmond tulajdonát képezte. Kivettek még egy hödöny zsirt. Voltak akik lát- ták, hogy az emberek a kocsin dolgoznak, azt hitték, hogy vasutasok és nem töröd- tek velük. A betörők azután a zsákmány- nyal nyugodtan és zavartalanul eltá- voztak.

Az izraelita nőegylet bos- nyák bálja. A debreczeni izraelita nő- egylet december 12-ikén rendezendő „Bosnyák bál” jára szóló meghívókat már szétküldték. Aki tévedésből nem ka- pott meghívót, forduljon eziránt az elnök- séghez (Debrecen Kossuth-u 32) Uevanott átvethetők máttól kezdve november 30. esti 5 óráig az előjegyzett páholyjegyek. Az addig át nem vett jegyeket a később je- lentkezőknek fogják átadni.

A kisszentmiklósi négyeszeres gyilkosság. A kisszentmiklósi négyeszeres gyilkosság tettesének kézrekerítésére Tem- mes-, Arad- és Csanádmegyék csendőrsé- gét összpontosították. A nyomozó ható- ságoknak az a véleménye, hogy a gyil- kosok rabolni is akartak, de ez nem si- került nekik, csak búzát, kukoricát és ló- pokrócokat vittek el. Ma délelőtt boncolták fel az áldozatokat.

Nagy botrány Varsóban. Ber- linből jelenti tudósítónk: Varsóból távira- tozzák, hogy szenzációs botránypörré van kilátás, amelynek középpontjában egy Gemulinska nevű allitólagos grófné áll. Ez az asszony ünnepezt szépségeket gyű- jött maga köré szalonjában, mely a var- sói arisztokráciának kedves találkozó- helye volt s most kiderült, hogy Gemu-

linska grófné tulajdonképpen iparszerűleg csábitással foglalkozott és a legelőkelőbb körökből szedte áldozatait. A botránypörbe, hír szerint, több mint háromszáz nagynevű család hölgyei vannak belekeverve.

— **Három ember a vonat kezei alatt.** Komáromból jelentik nekünk: A felsőgallai vasútállomás közelében egy kanyarultnál az este arra haladó gyorsvonat két munkást, kik a sötétben nem látták a közelgő vonatot, elgázolta és darabokra tépte, egy harmadik munkást pedig oly szerencsétlenül ütött el, hogy mindkét lábát amputálni kell.

— **Kabaré-est Püspökladányon.** A püsp. kiadányi uri kaszinó november hó 29-én, (vasárnap) este 8 órakor saját helyiségében könyvtára javára zártkörű kabaré estélyt rendez.

— **Ongyilkos bécsi városatya.** Bécsből táviratozzák: Graef Ferdinand községi és városi tanácsos tegnap este revolverlövéllyel véget vetett életének. Az öngyilkosság oka hír szerint egy apasági per, amely legutóbb a nyilvánosságot nagyon foglalkoztatta.

— **Letartóztatott sikkasztó.** Fiuméből táviratozzák: Karleski Helén gazdag fiumei magánzóná meghiúzta Lovreicoh Évát, hogy adjon át 32.000 korona készpénzt és értékpapírt, valamint ékszert egy bizalmasának. Lovreicoh elsikkasztotta a reá bízott értékeket és Castelnouobu szökött meg. A rendőrség nyomát találta és a sikkasztót Castelnouobban letartóztatta. A vizsgálatot folytatják.

— **Megfagyott ember.** Ma reggel a Lipótmezőn túl a Nagykovácsi uton eszméletlen állapotban találtak egy munkáskülsőjű embert. A mentőket hívták hozzá, akik megállapították, hogy Vadas László ötvenéves napszámos az illető és félig megfagyott. Ugy látszik, hogy egész éjszakát a szabadban töltötte. Haldoklott, amikor a mentők az új Szent János kórházba vitték.

— **Friesége gyilkosa.** Plauenből jelentí tudósítónk: Borzalmas módon akarta tegnap megölni Schuster Ernő téglaagyári intéző a feleségét. Éjszaka álmában rohanta meg az asszonyt, félkezével leszorította, a másik kezével egy palackból sósavat öntött szájába, orrába és fülebe. A szerencsétlen asszony elájult, férje pedig kiitta a maradék sósavat, majd leugrott a második emeletről és holtan terült el. Felesége haldoklik.

— **Dr. László Endre** ügyvédi irodáját Hajduszoboszlón megnyitotta.

— **Gerzsáné-féle** pliszírozó intézte Csapó-utca 63. sz. alól Arany János-utca 35. szám alá helyeztetett át.

— **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kőszerezéssel Simonffy-utca 2. sz. a.

— **Divatos őszi és téli Női és Leány felöltőket, boákat, model kálapokát** csak a Hajdumegyé legnagyobb Rozsa féle árúházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **Percel Carola** táncziskolájában absztrakciások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Igen sok betegségnek a lég-huzam kivülés a fő okozója,** és ellen hatásosan védekezhetünk; hogy ha az ajtókat és ablakokat lég-huzam elzáró vattával látjuk el, mely esetben a türelő anyagban is igen sokat megtakarítunk; kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth-utca 4. szám.

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Özv. Varga Mártonná Zsigmond Klára veszi a debreczeni 9634 sz. jk. vben foglalt 160 és fél négyzetööl majorsági földet Bányai János és nejétől 5000 kor.

Auszerlicz Ármin veszi az El-ri 18082 sz. jk. vben foglalt 213 hold 589 négyzetöl tanyaföldet 181000 koronáért.

Terményfőzsd.

Debreczen. H. debreczeni hírományos távirati ismertetés.
Készítés: 1908. november 27.

Készárú 5-10 olosóbb, határidők a tegnapi zárlaton alul indultak 5 fillérel, az üzlet folyamán még 12 fillér: veszítettek árukból, zárlatkor némi javulás á lett be.

1909. októberi buza	11 47.-48
1908. májusi buza	13 13.-14
1909. áprilisi buza	9 86.-87
1909. májusi rozsa	11 15.-16
1909. októberi rozsa	8 85.-86
1908. májusi zab	7 65.-66
1909. áprilisi zab	—
1909. májusi burgonya	—
1908. júliusi	—
1908. szeptemberi tenget	—

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és szines újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, háli. társaságra és utcai toaletnek és blousoknak, bélesnek stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás mellett solid se yemszövetet árulunk, direkt magánosoknak vám- és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co László U. 18. (Svájcz.)
2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Orosz gummi sár és hócipők

Békés Lajosnál kaphatók.

Ékszer, zsebórát

bizalommal

jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél
lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.
Fehérló szálloda épület.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztó kereskedésében

Kohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz.
Nagy választék: Szabott árak.
Tessék meggyőződni.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz utca 72. szám alatti Gazdiele részvénytársaság által bérelt nagy utcai üzlethelyiség, megfelelő nagy pinczeraktár helyiségekkel együtt a jelenlegi bérlő távozással mi t 1909. január 1-től kezdődőleg

bérbe adatik.

Értekezhetai Lukács Emil ügyvédi irodájában.

Dr. László Endre

ügyvédi irodáját
Hajduszoboszlón
megnyitotta.

MERKLER SOMA

nap és esőernyő gyártó
Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.
Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.
Kizárólag francia mellfűzőkben

nagy választék 3 koronától feljebb.

Minden regge
Mela
(gyógy, kut

DEU
Piacz utca

önmag
k ö h
rekedtségől, k
görcs és száma
tani, vegye az o

KAISEK-fé

5500 kö je

Csomagja
Kapható Tóth
közy László, G
Alfréd gyógy-z
guerában Útfe
szerésznél, Püsp
gyógy-szerésznél

Millió

használják
orvosát, h
legjobb kos
gának! A
legcsunyább
tikus t non
„Feolin“
lin“ 42 le
növényből
Kezeskedő
használat
és barázd
vörösorr, s
legjobb fe
hajszeplő
hullást, ke
ket. Kötel
azonnal vis
nem lesz
Egy drb. ár

Széküldi
Mariahiife
vábbá a d
kedések b

A D

Tőzeg

Az i

De

Tele

Minden reggel 8 órakor friss pörkölésű
Melange-kávé
(gyöngy, kuba, mocca, portoricó fajok)
kapható

DEUTSCH-nál
Piacz utca 38. Hatvan-utca 9.

AKI

önmagát és gyermekeit a

köhögéstől

rokodtségtól, katarhustól, elnyálkásodástól,
göres és számar hurttól megakarja szabadi-
tani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle mell-caramellákat

a 3 fenyővel

5500 kö jegyzőileg igazolt bizonyítvány
erről.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill.
Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Mura-
közy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner
Alfréd gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna dro-
guerében Útféhértón: Tron Gyula gyógy-
szerésznél, Püspökladányban: Harsányi Lajos
gyógyszerésznél.

Millió hölgy és ur

használják a „Feolin“ t. Kérdezze
orvossát, hogy „Feolin“ nem e a
legjobb kosmetikum a bőr, haj és fo-
gaknak! A legtisztátabb arcz es a
legcsnyább kezek azonnali aris'orka-
tukus t'nomságot és formát nyernek a
„Feolin“ használata által. „Feo-
lin“ 42 legnemesebb és legfrissebb
növényből előállított angol szappan.
Kezkeskedünk arról hogy a „Feolin“
használata után az arc-ról a ránczok
és barázdák, mitesser, pattanások,
vörössor, stb. eltűnnek. „Feolin“ a
legjobb fejhajtisztító, fejhajpóó és
hajszepítő szer, megakadályozza a haj
hullást, kopaszságot és fejbetegsé-
ket. Kötelezzük magunkat a pénzt
azonnal visszaadni ha a „Feolin“ nál
nem lesznek teljesen megelégedve.
Egy drb. ára K 1, 3 darab K 2 50, 6 drb.
K 4, 12 drb. K 7.

Szétküldi M. Feith Nachf. Wien, VI,
Mariahilferstrasse 45; Kapható to-
vábbá a drogériákban, illuszterkeres-
kedésekben és gyógyszerárakban.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ága-
zataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat,
nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbirto-
kokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére is.

Az igazgatóság

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

- 1 liter háztartási . . . . . 28 fillér
- 1 liter szalon . . . . . 32 „
- 1 liter csillár . . . . . 36 „
- 1 liter amerikai csillár olaj 40 „

a legpontosabban eszközl

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Ferej-féle üzlet Hatvan u 13. sz.
Telefon 621.

Szép a hajusz

Hajdusági PEDRO-vel

Elismert legjobb külön-
gasság a hajusz advezo-
sere és ápolására, mely meg
nem avasodó zsirmentes
növényi balzsamos any-
gokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán
csak 3 doboz küldetik 2
kor. 15 fillér, bórmentve
utánvétel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszernye“ gyógyszerár.
Telefon 494 sz. Telefon 494 sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Függyönyök,
Ágy- és Asztalterítők, Flaneltakarók.

Linoleum.

Valódi persa szőnyegek
nagy raktára.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében, Piacz-u. 23.

Szakértelemmel készített
szemüvegek és orrcsüptetők
rövidlátó, távollátó, gyengélátó
és operált szemeknek.

Színházi látcsövek

gyöngyház és aluminium nyeles
legfinomabb achromatikus üve-
gekkel nagy választékban
és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob

látyszerésznél

Főtér 23. szám Sesztina ház.

A Debreczeni trágyagyár r. trsg által forgalomba hozott
Tőzeg-, fekál trágyával trágyázott szőlőt holdanként.
Az idén 70-90 hektoliter must termést hoztak.

Megrendelések

Debreczeni trágyagyár irodájához

DEBRECZEN, Sas-utca 3. intézendők.

Telefon szám 577.

Telefon szám 577.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Keresek intelligens családnál teljes ellátást özvegy urnő részére.

Kiadó lakás Arany János-u. 11. a főtér közelében egy szép 2 szobából és mellékhelyiségekből álló urilak január 1-től olcsón kiadó.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Csinos kis szánka egy vagy 2 lóra, bőr ülésel, hozzávaló 2 lótarakó, csörgő koszorúval eladó Horgonyi Karolynál Bathány-utca 15. sz.

Könyv mellékeresetre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásaival óhajtanak foglalkozni. Czim a kiadóba.

Kereskedelmi végzett leány, ki a magyar és nemet levelezésben tökéletes jártassággal bír, ugyszintén a könyvelést érti állandó alkalmazást kap Waltner Sámuel tojáskereskedésébe Csapó-u. 27.

Német bonne december 1-től megfelelő állást keres két gyermek mellé. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás a Piaczhoz közel 4 szoba és alkoven gáz lüszterrel, és hozzátartozó zekáival együtt május 1 re. Czim a kiadóhivatalban.

50.000 drb. ritka külföldi helyegből válogathat fél és negyed áron a Harmathy antiquariumban fűvészkert-utca 14. szám.

Állandóan friss érkezés!

Földvári L.
debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, vilámbáritók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legjutányosabban eszközöl.

Levélbélyegek. Remek levélbélyegek, 15.000 különféle, valódisággal kezelek, kifogástalan, ugyszintén levelezőlapok, kívánatra választékosat küldök, 50-70 százalékkal olcsóbb mint más árjegyzékben. **A. Welsz** levélbélyeg kereskedés Wien I. Adlergasse 8. (Londonban fiók) bevásárlás.

Varrodák, üzlettulajdonosok és szülők figyelmébe ajánlom teljesen új modern divatu, gőzüzemű, **Pliszszérozó** és **guverirozó** intézetemet, Ampirokat, gyermek ruhákat, szoknyákat, toilletfodrokat olcsón, gyorsan, szépen készítek. Vidéki megrendeléseket azonnal elintézek Iklódy Jánosné Csapó utca 68.

Műhely vagy raktárnak alkalmas nagy helyiség kiadó József kir. herceg-u. 60. sz. a ház is eladó. Értekezni lehet Weisz Márton fűszer üzletében Deák Ferencz utca 26.

Egy fiatal józan molnár december elsőjére felvétetik. Ugyanott helyi vasut vonalán leadható naponta 25-30 liter legjobb minőségű tinós tej. Értekezhetni Lino-leum üzletben.

Boreczet kitűnő, jó házilag készített eladó literenként. Czim a kiadóba.

Eladó ház Erzsébet ut 12. sz. ház eladó Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Vidéken egy jó forgalmu fűszer üzlet keres mai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy szép gáz és villamos (kombinált) ebédlő csillár olcsón eladó. Deák Ferencz-utca 10. sz. fémáru műhely.

Kopirprés megvételre kerestetik a kiadóhivatalban.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jóházból való asztalos tanuló felvétetik Késes utca 6. sz. alatt.

Egy barokk stílu ebédlő olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Pavlovits és Szilágyi

műépítész és építő mesterek építési vállalata
Debreczen, Piacz u. 42. (Lamprecht-palota.)
Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel. — Épületek felépítése, szakszerű kivitelben — Lakás berendezések tervezése. — Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok.

Dr. Szücs Andor
ügyvédi irodáját
Debreczen, Csapó-utca 16. sz.
megnyitotta.

Tisztelettel értesitem, hogy helyben a Hatvan-utca 7. szám alatt a Bészlerházban (az Áron Manó és Tarsa volt italmérsi helyiségében törvényszékiileg béjegyzett cég sz. alatt

liszt-, korpa-, főzelék-, fűszer- és anyagáru-kereskedést nyitottam.

Raktáron tartok dus választékban fűszer, főzelék, déligyömölcs és anyagárukat, amelyeket a legjobb minőségben és a legjutányosabban becsájtom t. vevőim rendelkezésére.

Különösen felhívom b. figyelmét a legkitűnőbbnek elismert **szőlőt rozsa, kétszeres és henger kenyér lisztjeimre**, amelyek kizárólag csakis nálam szerezhetők be.

Szolid és pontos kiszolgálásról, biztosítva vagyok becses pártfogását kérve Kávékban, Teában állandó nagy raktár.

Kiváló tisztelettel
Pollák Zsigmond

Debreczen, Hatvan-u. 7. Telefon 652.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájaiban, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16. sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérművek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása osodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a kék csillag-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árukban u. m. Binzokban, aljakban gyermekruhákban. — Mérték szerinti elvállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árak mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidárúkbán nagy választékosat tartok. Szives pártfogást kérem a n. é. közönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

De

ELC
Helyben
Egy kőn.
Negyedévre

Thaly

A város
vonatkozó p
szankodással
vasta ma a
ézés azért f
a főispán hi
zeli szabályz
vadalmazás
lyezni óhajto
hogy Debrec
sága új szer
tott és fölem
ményeit. T
telt el a nev
zat óta s en
fönn hevern
szobáiban a
ták és semm
év folyamán
gáért a pály
tehát a főisp
késedelem ó
terheti, első
azokat, akik
hiusították a
ménységét,

Nem

Nem vado
Annak,
Hogy lelke
Árról t

Még vedl
Elöttem
Nem te o
Mikor c

Hum

Talán s
az önkéntele
kicsinyeink
kérdéseikben
igaz, nem eg
varba. Bizon
tett a mama
désére, hogy
röviden am
a dolgot: a
leányának t
hiz Irma n
ját, pedig il

Ko